

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 196/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. Dr. A. K., R., zastúpeného advokátom JUDr. P. D., Ž., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline ČVS: KRP-117/OEK-ZA-2009 z 12. januára 2010, uznesením Okresnej prokuratúry Žilina č. k. 2 Pv 1211/09-18 z 1. februára 2010 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo 233/2010 z 15. decembra 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. Dr. A. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. marca 2011 doručená sťažnosť Mgr. Dr. A. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie

základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline ČVS: KRP-117/OEK-ZA-2009 z 12. januára 2010 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“), uznesením Okresnej prokuratúry Žilina č. k. 2 Pv 1211/09-18 z 1. februára 2010 (ďalej len „uznesenie okresnej prokuratúry“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo 233/2010 z 15. decembra 2010 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Keďže sťažnosť neobsahovala predpísané náležitosti (splnomocnenie na zastupovanie, kópie namietaných rozhodnutí), listom ústavného súdu z 5. apríla 2011 bol sťažovateľ vyzvaný na odstránenie nedostatkov podania s poučením, že ak nebudú odstránené v určenej lehote, sťažnosť bude bez odôvodnenia odmietnutá. Dňa 2. mája 2011 bolo ústavnému súdu doručené podanie sťažovateľa, ku ktorému tento pripojil aj splnomocnenie na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom a kópie namietaných rozhodnutí s výnimkou uznesenia najvyššieho súdu, ktorého kópiu napriek predchádzajúcej výzve ústavného súdu nepriložil.

3. V merite sťažnosti sťažovateľ namieta porušenie označených práv uznesením vyšetrovateľa, ktorým mu bola podľa § 70 ods. 1 Trestného poriadku uložená poriadková pokuta v sume 800 € z dôvodu, že ako advokátsky koncipient zastupujúci obhajcu obvineného na vyšetrovacom úkone (výsluch svedka), napriek predchádzajúcemu napomenutiu rušil vyšetrovací úkon. Sťažovateľ v sťažnosti popiera konanie, ktoré by zakladalo dôvod pre uloženie poriadkovej pokuty. Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola uznesením okresnej prokuratúry ako nedôvodná zamietnutá.

4. Dňa 25. februára 2010 sťažovateľ podal na Krajskom súde v Žiline (ďalej len „krajský súd“) podľa § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) žalobu o preskúmanie zákonnosti uznesenia vyšetrovateľa o uložení poriadkovej pokuty, ktorou sa domáhal, aby krajský súd preskúmané uznesenie vyšetrovateľa zrušil. Uznesením krajského súdu sp. zn. 20 S 18/2010 z 27. júla 2010 bolo konanie zastavené pre nedostatok

právomoci súdu v podstate s odôvodnením, že ide o rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní, čo vylučuje právomoc súdu v správnom súdnictve. Na odvolanie sťažovateľa najvyšší súd uznesenie krajského súdu potvrdil.

5. Sťažovateľ je názoru, že konajúce správne súdy mali právomoc preskúmať uznesenie vyšetrovateľa o poriadkovej pokute a v petite sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených práv uznesením vyšetrovateľa, uznesením okresnej prokuratúry, ako aj uznesením najvyššieho súdu. Súčasne žiada, aby ústavný súd zrušil uznesenie vyšetrovateľa a uznesenie najvyššieho súdu a aby vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Požadoval priznať aj primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € [bez uvedenia dôvodov, čo je opäť v rozpore s § 50 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] a náhradu trov konania.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. K odmietnutiu sťažnosti v časti namietajúcej porušenie označených práv uznesením vyšetrovateľa a uznesením okresnej prokuratúry

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Citované ustanovenie zákona o ústavnom súde je vyjadrením ústavnej zásady subsidiarity konania o ústavných sťažnostiach zakotvenej v čl. 127 ods. 1 ústavy. Ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť výlučnou úlohou ústavného súdu, ten v tejto súvislosti predstavuje inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

9. Ústavný súd z obsahu sťažnosti zistil, že sťažovateľ pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nevyčerpal iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, v danom prípade ide o podnet, resp. opakovaný podnet nadriadenému prokurátorovi (Krajskej prokuratúry v Žiline, resp. Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky). Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány. Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor. Podľa § 35 ods. 1, 2 a 3 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený. Prokurátor posudzuje podnet podľa obsahu, pričom prihliada na všetky

skutočnosti, ktoré počas prešetrovania vyšli najavo. Ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov. Podnet (opakovaný podnet) teda zakladá povinnosť prokurátora aj nadriadeného prokurátora sa ním zaoberať, vybaviť ho a spôsob vybavenia oznámiť podnecovateľovi.

10. Ústavný súd aj v predchádzajúcich konaniach vyslovil právny názor, že vynechanie tohto prostriedku nápravy v rámci sústavy orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu (m. m. I. ÚS 186/05, IV. ÚS 53/05). Podnet na preskúmanie zákonnosti uznesenia vyšetrovateľa a uznesenia okresnej prokuratúry a postupu, ktorý im predchádzal, ako aj opakovaný podnet adresované nadriadenému prokurátorovi predstavujú v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde účinné právne prostriedky na ochranu označených práv, a ich nevyčerpanie bolo preto dôvodom na odmietnutie sťažnosti v tejto časti pre jej neprípustnosť (pozri aj IV. ÚS 158/03, IV. ÚS 80/03, IV. ÚS 330/04, IV. ÚS 53/05, I. ÚS 186/05, II. ÚS 94/06, I. ÚS 112/06).

11. K odmietnutiu sťažnosti v časti namietajúcej porušenie označených práv uznesením najvyššieho súdu

Keďže ani na základe výzvy ústavného súdu na odstránenie nedostatkov podania (bod 2 odôvodnenia tohto uznesenia) sťažovateľ nedoručil ústavnému súdu kópiu právoplatného rozhodnutia – uznesenia najvyššieho súdu, sťažnosť bola v tejto časti odmietnutá pre nesplnenie predpísaných náležitostí (§ 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde), a to bez potreby bližšieho odôvodnenia, keďže sťažovateľ bol na túto možnosť listom ústavného súdu výslovne upozornený (§ 25 ods. 2 posledná veta zákona o ústavnom súde).

12. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa (zrušenie namietaných rozhodnutí, primerané finančné zadostučinenie a náhrada trov konania), ktoré sú viazané na to, že sťažnosti bolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2011